

JAVNI SEKTOR – Obračun nadomestila za višjo silo in čakanja na delo – POPLAVE 2023 – za vse, ki niste upravičeni do povračila nadomestil

V tem prispevku

Zadnja sprememba 30/08/2023 12:16 pm CEST | Objavljeno 30/08/2023

Državni zbor je na izredni seji, dne 9. 8. 2023, sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN-F). Zakon je bil v Uradnem listu RS (št. 88/2023) objavljen dne 10.8.2023, veljati pa je začel naslednji dan po objavi, to je 11.8.2023.

Navodilo velja za vse, ki na osnovi kriterijev iz zakona povračil stroškov teh nadomestil ne morete refundirati od ZRSZ.

Višja sila - poplave 2023

- **Višja sila** - nezmožnost prihoda na delo, nezmožnost opravljanja dela zaradi opravljanja nujnih ravnanj odpravljanja škode, varstvo otrok

Z ZOPNN-F je bil sprejet interventni ukrep nadomestila plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, ki posebej ureja odsotnost delavca z dela v primerih, ko ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023, ter določa možnost, da delodajalec uveljavlja povračila izplačanih nadomestil plače, ki jih Republika Slovenija povrne v celoti.

Ne glede na ureditev v šestem odstavku 137. člena ZDR-1 bo torej delavec, ki v obdobju od 3. avgusta 2023 do 31. decembra 2023 ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023, upravičen do odsotnosti z dela na podlagi interventne zakonske ureditve. Delavec bo za čas, ko so podane okoliščine višje sile, ki upravičujejo njegovo odsotnost, upravičen do nadomestila plače v višini, kot je določena v Zakonu o delovnih razmerjih (ZDR-1) za primerčasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga, kar pomeni, da mu bo pripadalo nadomestilo plače v višini 80% osnove iz sedmega odstavka 137. člena ZDR-1 (tj. 80% povprečja zadnjih treh mesečnih plač). Hkrati nadomestilo plače ne sme biti nižje od minimalne plače.

Kot odsotnost zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče se šteje nezmožnost prihoda na delo, nezmožnost opravljanja dela zaradi opravljanja nujnih ravnanj odpravljanja škode ali opravljanja nujnih ravnanj za zavarovanje življenja ali zdravja ljudi in živali ter odvrčanje in preprečevanje škode ali druge okoliščine nezmožnosti opravljanja dela zaradi posledic naravne nesreče, med katere lahko uvrstimo tudi primere obveznosti zagotavljanja varstva otroku, ki zaradi zaprtja vrtcev zaradi posledice naravne nesreče nima zagotovljenega vrtčevskega varstva.

Delavec (eden od staršev), ki iz tega razloga ne bo mogel opravljati dela, bo upravičen do nadomestila plače v višini 80% osnove, ki ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji, delodajalec pa bo lahko uveljavljal povračilo izplačanega nadomestila plače.

Še vedno pa velja, da je treba v okviru instituta višje sile upravičenost do takšne odsotnosti z dela presojati glede na okoliščine posameznega primera (možnost zagotovitve varstva s strani drugega starša ali na drug ustrezen način, možnost ustrežnejše razporeditve delovnega časa).

Delavec mora v primeru odsotnosti z dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče najpozneje v treh delovnih dneh od uveljavitve tega zakona ali v treh delovnih dneh od nastanka tega razloga o vseh okoliščinah, ki vplivajo na nastanek višje sile obvestiti delodajalca.

Delodajalec lahko uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje v 15 dneh od uveljavitve tega zakona oziroma v 15 dne od začetka odsotnosti delavca zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče. Delodajalec vlogi priloži izjavo delavca o obstoju okoliščin, ki vplivajo na nastanek višje sile.

Dodajanje nove vrste obračuna Višja sila - poplave 2023

Na osnovnem meniju v programu za Obračun plač izberete...**Šifranti...**

Sistem obračuna...Vrste obračuna... poiščete vrste obračuna pod grupo G (v podatek šifra vrste obračuna vpišete črko G in pritisnete Enter oz. lupo).

Novo vrsto za obračun dodate na prvo prosto šifro od G61 dalje. Svetujemo vam, da se pred kopiranjem vrste obračuna postavite na tisto vrsto obračuna, na kateri imate izračun urne postavke tak, kot ga morate imeti pri tem nadomestilu. (npr. ker mora biti izračun povprečje preteklih treh mesecev, se postavite pred kopiranjem npr. na vrsto obračuna npr. za Čakanje na delo ali npr. Varstvo otrok, ki predvideva enak način izračuna urne postavke in iz te vrste obračuna kopirate novo.)

V primeru, da primerljivega izračuna na določeni vrsti obračuna nimate, predlagamo, da se postavite npr. na vrsto obračuna B02 - Letni dopust in kliknete na ikono **Vnesi zapis iz...**

V podatek **Šifra vrste obračuna** vpišete prvo prosto šifro od G61 naprej ter vpišete **naziv**, ki se bo izpisal na obračunskem listu.


Na prvem zavihku **Splošno** dopolnite podatke kot je prikazano na spodnji sliki. Vse pomembne nastavitve so na sliki označene. Bodite pozorni, saj nastavitve na prvem zavihku Splošno vplivajo na pravilnost poročanja podatkov na REK-O obrazcu.

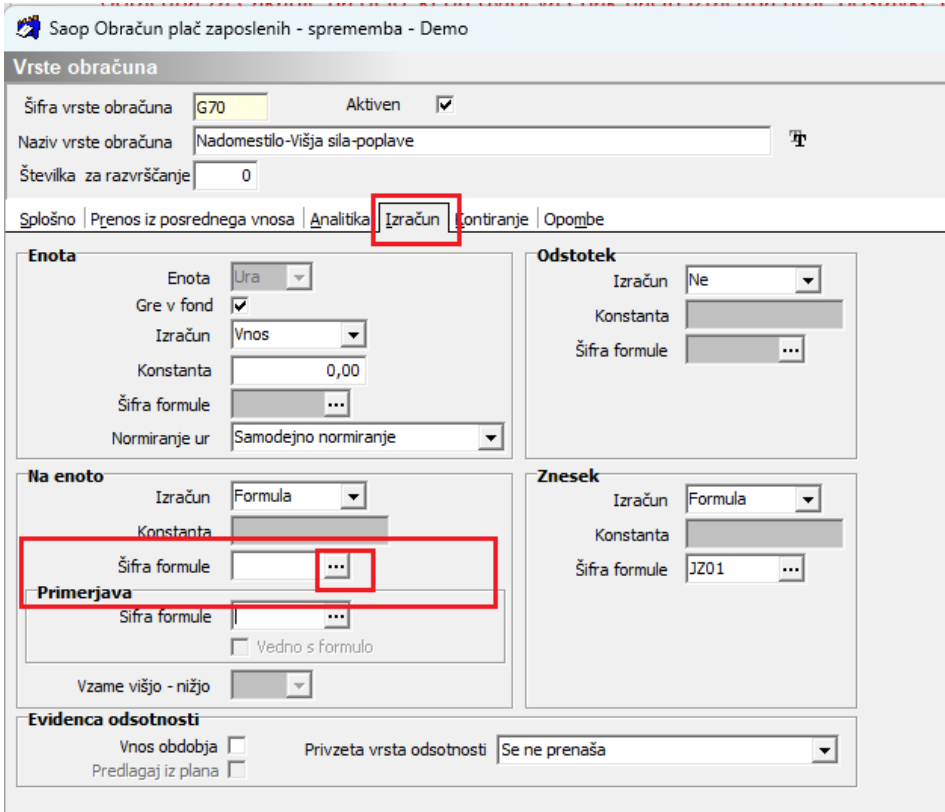
The screenshot shows the 'Vrste obračuna' form with the following data and highlights:

- Šifra vrste obračuna:** G70
- Aktiven:**
- Naziv vrste obračuna:** Nadomestilo-Višja sila-poplave
- Številka za razvrščanje:** 0
- Splošno** tab selected
- Šifra grupe obračuna:** 2
- Nadomestila v breme izplačevalca** (highlighted)
- Šifra vrste izplačila v javnem sektorju:** G088
- nadomestilo zaradičasne nezmožnosti zagotavljanja dela** (highlighted)
- Šifra REK:** B01 - Plača
- Grupa M:** B - Boleznine
- Grupa S:** S07 - Nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca (highlighted)
- Mat. stroški in drugi osebni prejemki** section visible

Postavite se še na zavihek **Izračun**.

Razdelek **Enota** pustite, kot se predlaga.

V razdelku **Na enoto** bo potrebno dodati oz. izbrati novo formulo za izračun urne postavke za višjo silo (3- mesečno povprečje). Ker se na tem mestu predlaga formula iz kopirane vrste obračuna (lahko JN21, lahko JN22,...odvisno od sistema, ki ga uporabljate), jo iz polja brišite. S klikom na gumb  se odpre šifrant formul.



Saop Obračun plač zaposlenih - sprememba - Demo

Vrste obračuna

Šifra vrste obračuna: G70 Aktiven:

Naziv vrste obračuna: Nadomestilo-Višja sila-poplave

Številka za razvrščanje: 0

Splošno | Prenos iz posrednega vnosa | Analitika | **Izračun** | Kontiranje | Opombe


Enota

Enota: Ura

Gre v fond:

Izračun: Vnos


Konstanta: 0,00


Šifra formule: 

Normiranje ur: Samodejno normiranje


Na enoto

Izračun: Formula


Konstanta: 

Šifra formule: 

Primerjava


Šifra formule: 


Vedno s formulo

Vzame višjo - nižjo: 

Odstotek


Izračun: Ne


Konstanta: 

Šifra formule: 

Znesek

Izračun: Formula

Konstanta: 

Šifra formule: JZ01 

Evidenca odsotnosti

Vnos obdobja:

Predlagaj iz plana:

Privzeta vrsta odsotnosti: Se ne prenaša

Kliknite na stolpec Šifra ter v iskalno polje vpišite JN ter nato na lupo. Preverite, katera je prva prosta šifra formule v skupni JN (se pomaknete z drsnikom na konec preglednice).

Šifra	Izraz formule
JN01	R(26)
JN02	max(R(27);D(49)/PMDO(0))
JN03	O(36)
JN04	R(10)
JN05	O(21)
JN06	R(13)*O(24)
JN07	R(11)
JN08	O(25)
JN09	O(26)
JN10	S(21)
JN11	R(13)*S(22)
JN12	S(23)
JN13	S(24)
JN14	S(26)
JN15	D(52)
JN16	O(27)
JN17	MZDP(25)/MNDP(25)
JN18	NADP(0)
JN19	if(MNDP(030) < >0;MZDP(031)/MNDP(030);R(27))
JN20	if(NADP(0)=0;r(27);NADP(0))
JN21	if(NADT(0)>0;NADT(0);R(27))
JN22	if(NADP(0)>0;NADP(0);R(27))
JN25	S(33)
JN26	S(35)
JN27	S(32)
JN30	(R(26)*1,3)+(R(27)-R(26))+(MZ(29)/ME(28))
JN31	(R(26)*1,6)+(R(27)-R(26))+(MZ(29)/ME(28))
JN32	(R(26)*2,05)+(R(27)-R(26))+(MZ(29)/ME(28))
JN33	(R(26)*2,2)+(R(27)-R(26))+(MZ(29)/ME(28))
JN34	(R(26)*2,35)+(R(27)-R(26))+(MZ(29)/ME(28))
JN36	(R(26)*2,5)+(R(27)-R(26))+(MZ(29)/ME(28))
JN60	O(37)
JN70	R(26)*(130+D(41)+D(44))/100
JN71	R(26)*(145+D(41)+D(44))/100
JN72	R(26)*(167,5+D(41)+D(44))/100
JN73	R(26)*(175+D(41)+D(44))/100
JN74	R(26)*(182,5+D(41)+D(44))/100
JN75	R(26)*(190+D(41)+D(44))/100
JN76	O(038)

(podatki na sliki so testni)

Ko dobite prvo prosto šifro, kliknete na ikono za Vnesi zapis.

Šifra formule	JN77	Aktiven	<input checked="" type="checkbox"/>
Izraz formule	if(NADP(3) < >0;NADP(3);NADT(0))		
Opombe			

V polje šifra formule vnesite prvo prosto šifro. V polje izraz formule pa natanko tak izraz, kot je na sliki.

Izraz formule si lahko tudi kopirate:

`if(NADP(3)<>0;NADP(3);NADT(0))`

To je funkcija, ki za zaposlenega izračuna povprečje preteklih treh plač. Potrdite vnos ter formulo izberite. Svetujemo, da pod **podatek šifra formule Primerjava** izberete formulo JN21 (to je Z120 na obračunskem listu - oz. povprečje tekočega meseca), saj je določeno, da višina nadomestila plače ne sme presegati višine plače, ki bi jo delavec prejel, če bi delal.

V razdelku **odstotek izberite pri Izračunu Konstanta** ter v polje Konstanta vpišete **80**.

V razdelku Znesek v podatku Izračun izberite Formula. V polju Šifra formule kliknite na **...**. Odpre se šifrant formul. Med formulami s šifro JZ izberite tisto, ki vsebuje točno tak izraz formule:

`if(R(0)*R(2)*R(3)/100>=R(30)/PMDO(0)*R(0);
(R(0)*R(2)*R(3)/100);R(30)/PMDO(0)*R(0))`

Formulo izberite.

Najverjetneje formula JZ s takim izrazom obstaja, saj ste si jo v sistem dodali v času korone za obračun višje sile. V primeru, če formula JZ ne obstaja, si jo dodate na način, da poiščete prvo prosto formulo JZ ter jo dodate v sistem s točno takim izrazom formule.

Po potrebi potrdite še kopiranje nastavitev kontiranja ter vključitev vrste

obračuna v mesečne seštevke. V primeru drugačnega kontiranja si na vneseni novi vrsti, vnesete kontiranje na lasten način. V primeru, da želite, da se vrsta obračuna deli po ključu, označite tudi to polje.

Tako vneseno vrsto obračuna uporabite v obračunu plače v Posrednem oz. Neposrednem vnosu. V primeru, da boste to vrsto dodajali zaposlenim, ki so razporejeni na več delovnih mest, morate to dodati v Posrednem vnosu ter nato podatke prenesti v Neposredni vnos.

Urna postavka se izračuna iz treh preteklih plač (pri plači za mesec avgust so to plače za maj, junij in julij mesec) in sicer iz podatka Z120 na obračunskem listu in števila normiranih ur v obračunu zaposlenega za posamezno delovno mesto. V primeru, če je urno povprečje treh preteklih plač, višje od urne postavke, katero bi zaposleni imel, če bi delal, se upošteva plača, ki bi jo zaposleni imel, če bi delal.

Čakanje na delo od doma - poplave 2023

- **Čakanje na delo od doma**

Z ZNOPNN-F se je uredil začasni ukrep delnega povračila nadomestila delavcem na začasnem čakanju na delo. Delodajalec, ki delavcem začasno ne more zagotavljati dela zaradi posledic poplav, lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo največ za obdobje od 3. avgusta 2023 do 31. oktobra 2023 (Vlada RS lahko ukrep s sklepom podaljša, vendar najdlje do 31. decembra 2023) ter zanj uveljavlja delno povračilo izplačanih nadomestil plače.

Delavec ima v času začasnega čakanja na delo pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1) za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga (80% osnove iz sedmega odstavka 137. člena ZDR-1, tj. 80% povprečja zadnjih treh mesečnih plač), hkrati pa nadomestilo plače ne sme biti nižje od minimalne plače.

Delodajalec delavca pisno napoti na začasno čakanje na delo, in sicer v pisnem napotilu določi čas začasnega čakanja na delo, možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo, ter višino nadomestila plače. Delavec ima v času začasnega čakanja na delo obveznost, da se na zahtevo delodajalca vrne na delo do sedem delovnih dni v tekočem mesecu, pri čemer mora delodajalec takšno zahtevo delavcu posredovati vsaj en dan pred vrnitvijo na delo. Delavcu za opravljeno delo pripada plača.

Delodajalec uveljavi pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje v 15 dneh od napatitve delavca na začasno čakanje na delo oziroma v 15 dneh od uveljavitve tega zakona, če je delodajalec napolil delavce na začasno čakanje na delo že pred uveljavitvijo tega zakona. ZOPNN-F je začel veljati dne 11. avgusta 2023.

Republika Slovenija zagotovi višino delnega povračila izplačanega nadomestila plače v višini 80% nadomestila plače in je omejena z višino povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji za mesec maj 2023 (2.208,15 EUR; vir: SURS). V 80% nadomestila plače, ki ga krije Republika Slovenija, je vključeno nadomestilo plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

Vrsto obračuna za Čakanje – poplave si dodate v sistem na isti način kot Višjo silo. Način obračuna je identičen, tudi v sistem Ispap se poroča na isto šifro kot višja sila, na šifro G088. Ker se razlikuje poročanje na REK-O obrazcu, si je potrebno Čakanje na delo odpret pod novo, ločeno šifro.

Razlikujejo se zgolj nastavitve na prvem zavihku Splošno, nastavitve na ostalih zavihkih so enake, tako za čakanje, kot za višjo silo. V primeru, da ste si višjo silo že vnesli v šifrant se poslužite kopiranje te šifre na novo šifro.

Vrsta obračuna	Šifra JS	Vrsta pr. DOH	Šifra grupe S	Naziv grupe S	Grupa	Šifra R
G70	G088	Nadomestilo-Višja sila-poplave			2	B02

Saop Obračun plač zaposlenih - sprememba - Demo

Vrste obračuna

Šifra vrste obračuna: G71 Aktivni:

Naziv vrste obračuna: Nadomestilo-Čakanje - poplave

Številka za razvrščanje: 0

Splošno | Prenos iz posrednega vnosa | Analitika | Izračun | Kontriranje | Opombe

Šifra grupe obračuna: 2 Nadomestila v breme izplačevalca

Šifra vrste izplačila v javnem sektorju: G088 nadomestilo zaradičasne nezmožnost zagotavljanja dela

Javna dela:

Vedno v obračunu:

Brez izplačila:

Izloči iz 1-ZAP/M:

Ne upoštevaj pri izračunu razlike do naj.osnove za prispevke:

KPVIZ - upošteva se polni znesek: KPVIZ - osnova zap.: ...

Število mesecev za delitev dohodnine: 0

Vrsta dohodka (REK): B01 - Plača

Grupa M: R - Redno delo

Šifra vzroka zadržanosti ZZS: ...

Grupa S: S07 - Nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca

Mat. stroški in drugi osebni prejemki

Vrsta drugega prejemka: ...

Šifra materialnega stroška: ...

Tiskanje zbirnikov

Šifra grupe obračuna za zbirnike: ...

Delitev po virih financiranja

Privzeti vir: ...

Delitev po virih financiranja ISPAP

Privzeti vir: ...

Skrbnik: 001

Vse ostale nastavitve (na vseh ostalih zavihkih) pripravite na način, kot je opisano v navodilu za Višjo silo.